

Instruks
for økonomi- og virksomhetsstyring i

**Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
(Bufdir)**

Fastsatt av departementsråden i Barne- og familiedepartementet

21. desember 2021

Barne- og
familiedepartementet

INNHold

1. Instruksens formål og virkeområde.....	3
2. Bufdirs myndighet, ansvar og oppgaver	4
2.1. Myndighet, roller og ansvarsområder.....	4
2.2. Faste funksjoner og oppgaver.....	5
2.3. Kunnskapsutvikling og kunnskapsbasert forvaltning.....	7
2.4. Bufdirs rolle overfor Statsforvalteren.....	8
2.5. Om forholdet til Stortinget	8
2.6. Om forholdet til Sivilombudet og offentlig oppnevnte gransknings- eller undersøkelseskommisjoner	8
2.7. Saker fra Riksrevisjonen.....	8
3. Barne- og familiedepartementets styring av Bufdir	9
3.1. Styringsdialog.....	9
3.2. Tildelingsbrev og tillegg til tildelingsbrev	9
3.3. Etatsstyringsmøter	9
3.4. Rapportering.....	10
4. Faglig dialog og samarbeid	10
4.1. Fagmøter.....	10
4.2. Annen faglig kontakt.....	10
4.3. Sektorovergripende arbeid.....	10
5. Krav til den interne styringen av virksomheten	11
5.1. Direktørens myndighet og ansvar.....	11
5.2. Økonomiforvaltning	11
5.3. Internkontroll.....	11
5.4. Internrevisjon.....	11
5.5. Andre krav til direktoratet	12
6. Samfunnsikkerhet og beredskap	13
7. Digital sikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern	13
8. Budsjettfullmakter og andre fullmakter som delegeres.....	13
9. Vedlegg: Oversikt over delegeringer	14

1. Instruksens formål og virkeområde

Instruksen er fastsatt av Barne- og familiedepartementet (BFD), jf. Reglement for økonomistyring i staten § 3, andre ledd. Instruksens virkeområde er økonomi- og virksomhetsstyring i Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). BFD har det overordnede administrative ansvaret for styringen av Bufdir. Instruksens formål er å beskrive myndighet- og ansvarsfordeling mellom BFD og Bufdir, styringsdialogen og krav til interne styringsprosesser i direktoratet. Bufdir er fagdirektorat for kommunalt barnevern, og på likestillings- og diskrimineringsområdet med Kulturdepartementet (KUD) som ansvarlig departement. BFD har ansvar for noen oppgaver på integreringsfeltet som er lagt til Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) og for internasjonal barne bortføring, overført fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD) til Bufdir mars 2020. Bufdir kan bli tildelt oppgaver fra andre departement. BFD skal ivareta departementenes behov i styringsdialogen med Bufdir og samordne og formidle styringssignaler på de ulike ansvarsområdene.

Instruksens beskriver Bufdirs faste ansvarsområder og driftsoppgaver. Det årlige tildelingsbrevet supplerer instruksens med bevilgninger, fullmakter, konkrete mål, resultatkrav og oppdrag for det enkelte år. Tildelingsbrevene er ettårige styringsdokumenter. Styringssignaler som er faste og varige skal som hovedregel fremgå av Bufdirs virksomhets- og økonomiinstruks. I tilfeller der styringssignaler er flerårige, men ikke faste, skal disse gjentas årlig i tildelingsbrevet så lenge de gjelder. Instruksens og tildelingsbrevet må derfor ses i sammenheng. Instruksens gir ikke en utfyllende detaljoversikt over alle oppgaver direktoratet har ansvar for.

Økonomi- og virksomhetsstyringen i Bufdir skal følge Finansdepartementets Reglement for økonomistyring i staten (heretter kalt Reglementet), Bestemmelser om økonomistyring i staten (heretter kalt Bestemmelsene) og rundskriv fra Finansdepartementet, med de tilføyelser og presiseringer som departementet har gitt i denne instruksens.

2. Bufdirs myndighet, ansvar og oppgaver

Bufdir er et ordinært bruttobudsjettert statlig forvaltningsorgan. Bufdir har ansvar for områdene barnevern, barn, ungdom og oppvekst, adopsjon, familievern, likestilling og ikke-diskriminering, samt forebygging av vold og overgrep i nære relasjoner.

Bufdir skal være en sentral faginstans for offentlige myndigheters aktive likestillingsarbeid etter likestillings- og diskrimineringsloven § 24.

Bufdir har som leder av Bufetat ansvar for å utvikle etaten slik at den kan nå fastsatte mål og møte fremtidige utfordringer mest mulig effektivt innenfor rammen av gjeldende regelverk, disponible ressurser og andre forutsetninger. Bufdir skal utarbeide strategier og planer for utvikling av virksomheten som helhet.

Bufdir skal fastsette virksomhets- og økonomistyringsinstruks for Bufetat innen rammen av denne instruksen og annet relevant regelverk. Instruksen skal sendes BFD til orientering.

Bufdir skal arbeide systematisk med å utnytte tildelte ressurser og øke produktiviteten.

Hver av Bufetats regioner ledes av en regiondirektør som er ansvarlig for hele regionens virksomhet og ansvarsområde. Bufdir delegerer myndighet til regiondirektørene gjennom instruks og årlig disponeringsbrev til Bufetats regioner.

2.1. Myndighet, roller og ansvarsområder

Bufdir er faglig rådgiver, iverksetter av vedtatt politikk, forvalter av lov og regelverk, samt etatsstyrer. Disse ansvarsområder og roller er nærmere beskrevet under.

a) Faglig rådgiver

Direktoratet er faglig rådgiver for departementene og et kunnskaps- og kompetanseorgan på sine ansvarsområder og for sektoren, andre offentlige virksomheter og allmenheten. Bufdir skal vurdere og dokumentere en sektortilstand i kommunalt og statlig barnevern.

Bufdir skal utarbeide og innhente kunnskap på sine ansvarsområder og benytte og formidle kunnskap i form av råd, faglige anbefalinger, og retningslinjer, nøkkeltall, statistikk og analyser, jf. kap 2.2 om kunnskapsformidling, forskning, utvikling og evalueringer. På barnevernsområdet skal Bufdir gjøre nødvendige endringer i veiledere, rundskriv og annen informasjon i tråd med lov- og forskriftsendringer og kan selv fastsette innholdet i faglige veiledere uten departementenes godkjenning. Retningslinjer av prinsipiell karakter, eller som kan antas å ha stor politisk betydning, skal godkjennes av ansvarlig departement.

Bufdir skal holde departementene orientert om sitt arbeid med veiledere og retningslinjer gjennom ordinær rapportering.

b) Iverksetter av vedtatt politikk

Bufdir har ansvar for å gjennomføre vedtatt politikk på direktoratets fagområder ved konkretisering og iverksetting av tiltak, prosjekter, handlingsplaner mv., jf. kap 4.5 om sektorovergrepene arbeid. Bufdir skal videreutvikle egne virkemidler på grunnlag av relevant kunnskap og spille inn til policyutvikling på aktuelle politikkområder.

c) Forvalter av lov og regelverk

Bufdir har ansvar for aktivt å arbeide for regelverksetterlevelse i sektor, bl.a. gjennom å tolke og forvalte barnevernloven. For barnelova, adopsjonsloven, familievernkontorloven, krisesenterloven, ekteskapsloven, anerkjennelsesloven og brudvigjingslova har Bufdir et tolknings- og forvalteransvar for de deler av lovene som faller inn under Bufdirs ansvarsområde.

For adopsjonsloven, ekteskapsloven, anerkjennelsesloven, brudvigjingslova, barnelova og forvaltningsloven vises også til at det er delegert myndighet som beskrevet i eget vedlegg i instruksen.

Bufdir har et selvstendig ansvar for å foreslå endringer i regelverk fastsatt av BFD.

I tilfeller der det er uklart hva som er gjeldende rett eller der tolkningen er prinsipiell eller kontroversiell, skal tolkningsuttalelser forelegges for departementet. Bufdir skal gi veiledning og besvare henvendelser om tolkning av lov- og regelverk fra statsforvalterne og andre instanser, aktører og privatpersoner. Direktoratet skal vurdere hvilke avklaringer som bør gjøres på nasjonalt nivå og når veiledning om forståelsen av regelverket bør overlates til statsforvalteren.

d) Etatsstyrer for familievernet og det statlige barnevernet

Direktoratet skal sørge for forsvarlig styring og kontroll av Bufetat i henhold til gjeldende lov og regelverk og politiske føringer. Direktøren i Bufdir er øverste leder i Bufetat og har overordnet ansvar for etatens resultater og tjenesteproduksjon.

Bufdir har ansvar for at etaten tilbyr barneverntjenester og familieverntjenester på statens vegne, drifter omsorgssentre for enslige, mindreårige asylsøkere og flyktninger under 15 år, og behandling av adopsjonssaker.

Normerende aktiviteter for kommunalt og statlig barnevern skal være begrunnet i barnas og kommunenes behov.

I utøvelsen av rollen som normerende direktorat for hele barnevernet og i rollen som ansvarlig for Bufetats tjenester og tiltak til kommunene, har Bufdir et ansvar for å vurdere forsvarligheten til all rolleutøvelse, og skille rollene der det er nødvendig. Rollen som fagorgan skal utøves uavhengig av Bufdirs rolle som etatsstyrer og ansvarlig for etatens resultater og tjenesteproduksjon, jf 4a).

2.2. Faste funksjoner og oppgaver

a) Oppgavene Bufdir har på BFDs ansvarsområder er hjemlet i følgende lover med tilhørende forskrifter:

- Lov 30. juni 1955 nr. 20 om når norsk tenestemakt kan halda brudvigjing i utlandet og utlandsk tenestemakt i Noreg
- Lov 2. juni 1978 nr. 38 om anerkjennelse av utenlandske skilsmisser og separasjoner
- Lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre
- Lov 28. februar 1986 nr. 8 om adopsjon
- Lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap
- Lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester
- Lov 19. juni 1997 nr. 62 om familievernkontorer
- Lov 19. juni 2009 nr. 44 om kommunale krisesentertilbud

Se også oversikt over delegeringer bak i instruksen om myndighet etter adopsjonsloven, ekteskapsloven, brudvigjingslova.

b) Andre faste oppgaver på BFDs områder:

- Behandle søknader om rettferdsvederlag fra statskassen, i saker hvor det rettes kritikk mot barnevernet, familievernet, krisesentre eller adopsjonsmyndigheten
- Ansvar for faglig utvikling og forvaltning av saksbehandlingssystemet SepSkil hos statsforvalterne
- Ansvar for revidering av brosjyrer og blanketter på ekteskapslovområdet
- Sekretariat for Fordelingsutvalget, jf. forskrift om tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner av 29. november 2007
- Klageinstans i saker om godkjenning av private og kommunale barnevernsinstitusjoner
- Klageinstans ved søknad om adopsjon etter adopsjonsloven
- Tilsynsorgan med adopsjonsorganisasjonene
 - Direktoratet skal orientere løpende om vesentlige endringer i organisasjonenes arbeid i opprinnelsesland
- Sekretariat for Faglig rådgivende utvalg for adopsjonssaker
- Koordinator for Kompetanseteamet mot tvangsekteskap og kjønnslemlestelse
- Sekretariat for Fritidserklæringen
- Ansvar for å gi en overordnet oppsummering av statsforvalternes årsrapporter, jf 2.4
- Barnevern på tvers av landegrensene – internasjonalt samarbeid og omdømme
- Nasjonal veiledningsfunksjon for saker med mindreårige ofre for menneskehandel
- Sentralmyndighet for
 - Konvensjon 29. mai 1993 om vern av barn og samarbeid ved internasjonale adopsjoner (Haagkonvensjonen 1993)
 - Konvensjon 19. oktober 1996 nr. 26 om jurisdiksjon, lovvalg, anerkjennelse, fullbyrdelse og samarbeid vedrørende foreldremyndighet og tiltak for beskyttelse av barn i henhold til artikkel 29 nr. 1 (Haagkonvensjonen 1996)
 - Haagkonvensjonen av 25. oktober 1980 om de sivile sider ved internasjonal barne bortføring (Haagkonvensjonen 1980)
 - Europeisk konvensjon av 20. mai 1980 om anerkjennelse og fullbyrding av avgjørelser om foreldreansvar og om gjenopprettelse av foreldreansvar (Europarådskonvensjonen 1980)
- Representere Norge i
 - Europarådets ungdomskomite (CDEJ)
 - Europarådets barnerettighetskomité (CDENF)
 - Europarådets ekspertkomité om barns rettigheter (Committee of experts on the rights and the best interests of the child in parental separation and in care proceedings (CJ/ENF-ISE))
 - Den nordiske barne- og ungdomskomiteen (NORDBUK)
 - Barentssamarbeidet og HODs arbeidsgruppe for helse- og relaterte sosiale saker
 - Østersjørådet – Children At Risk (CAR)

c) Faste oppgaver på KUDs områder:

- Europarådets komité for likestilling mellom kvinner og menn (GEC-(Steering Committee & Gender Equality Commission))

Bufdir skal holde seg orientert om den internasjonale utviklingen på sine fagområder. Dersom det skal tas opp saker i internasjonale fora som har budsjettmessige konsekvenser skal departementene konsulteres på forhånd.

d) Bufdir har oppgaver under andre departementers ansvarsområder:

- Nasjonalt kontor for gjennomføring av Erasmus+
 - Sentralmyndighet for
 - Haagkonvensjonen av 25. oktober 1980 om de sivile sider ved internasjonal barne bortføring (Haagkonvensjonen 1980)
 - Europeisk konvensjon av 20. mai 1980 om anerkjennelse og fullbyrding av avgjørelser om foreldreansvar og om gjenopprettelse av foreldreansvar (Europarådskonvensjonen 1980)
- Forvalter av tilskuddsordninger på vegne av departementene i henhold til Stortingets vedtak, de regler som til enhver tid gjelder og de retningslinjer som er fastsatt for den enkelte tilskuddsordning. KUD er klageinstans for tilskuddsordninger på likestilling og ikke-diskrimineringsområdet.
- Ivareta oppgaven som rådgivende instans etter lov 5. desember 2003 nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. § 2-6 fjerde ledd. Det skal kun behandles saker der den behandelende legen er i tvil om kvinnen eller parets egnethet og ber om råd, jf. Helse- og omsorgsdepartementets brev 14. august 2020.

2.3. Kunnskapsutvikling og kunnskapsbasert forvaltning

Bufdirs forvaltning av midler til forskning og kunnskapsutvikling skal bidra til at sektordepartementenes sektoransvar for forskning ivaretas, jf. Kunnskapsdepartementets Veileder for sektoransvaret for forskning.

Sektordepartementenes forskningsstrategi og etablerte samhandlingsrutiner for dialog mellom departementene og Bufdir på FoU-området skal ligge til grunn for en målrettet, planmessig og samordnet utnyttelse av midlene til kunnskapsinnhenting.

Direktoratet skal sørge for å utvikle statistikk og analyser om barnevernet, jf. barnevernloven § 2-3 første ledd bokstav g.

Bufdir skal identifisere kunnskapsbehov og bidra til å bygge opp et solid kunnskapsgrunnlag for å utvikle og forvalte sine ansvarsområder. Bufdir har derfor et selvstendig ansvar for å fremskaffe, utvikle, benytte og formidle kunnskap fra evalueringer, statistikk, analyser mv., som kan belyse direktoratets og etatens ansvarsområder, samt kunnskap som er relevant for politikkutvikling, tjenesteutvikling og tjenesteutøvelse. Statistikken og indikatorene direktoratet utvikler skal være lett tilgjengelig og anvendbar for brukerne.

Direktoratet har ansvar for å varsle departementene dersom direktoratet planlegger vesentlig omlegging av, eller stans i produksjon av statistikk eller indikatorer.

Bufdir skal sørge for at det gjennomføres evalueringer som gir informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater innenfor hele eller deler av sitt ansvarsområde, jf. Reglementet §16.

2.4. Bufdirs rolle overfor Statsforvalteren

Bufdir skal bistå i departementenes etatsstyring av statsforvalterne på de områdene der departementet har gitt embetene oppdrag i Hovedinstruksen og i de årlige tildelingsbrevene. Dette innebærer følgende:

- Gi innspill til BFD og KUDs del av KMDs felles årlige tildelingsbrev til statsforvalterne
- Gi innspill til departementene ved revidering av Hovedinstruksen til statsforvalterne.
- Ved behov, gi innspill til KMDs felles supplerende tildelingsbrev eller utarbeide egne supplerende tildelingsbrev.
- Følge opp embetene gjennom styringsmøter og faglig dialog.
- Delta på KMDs felles årlige etatsstyringsmøte med statsforvalterne
- Gjennomgå embetenes resultatrapportering, vurdere graden av måloppnåelse, rapportere om eventuelle avvik og gi innspill til departementene.

Det ovennevnte gjelder ikke for følgende områder:

- Statsforvalternes oppgaver med tilsyn av barneverntjenesten i kommunene og Bufetat
- Statsforvalternes oppgaver knyttet til tilsyn med familievernkontorer.

Bufdir skal redegjøre for styringsdialogen med statsforvalterne. Bufdir skal gjennomgå embetenes resultatrapportering på BFDs og KUDs områder og gi en kvalitativ vurdering av måloppnåelse, herunder status, utfordringsbilde og funn fra tilsyn.

Alle avvik etter tilsyn mot direktoratet og Bufetat skal lukkes i hht plan. Dette gjelder også tilsyn gjennomført av andre myndigheter enn statsforvalteren.

2.5. Om forholdet til Stortinget

Departementet skal som hovedregel orienteres i tilfeller der Stortinget tar direkte kontakt med direktoratet. Bufdir skal ikke møte i Stortinget uten at statsråden er informert, og gitt anledning til å være til stede. Svar fra Bufdir på skriftlige henvendelser fra Stortinget skal normalt gå via departementet til Stortinget.

2.6. Om forholdet til Sivilombudet og offentlig oppnevnte gransknings- eller undersøkelseskommissjoner

Departementet skal uten unødig opphold informeres når direktoratet mottar henvendelser fra Sivilombudet, unntatt i saker som gjelder besøk ved barnevernsinstitusjoner, og ved henvendelser fra offentlig oppnevnte gransknings- eller undersøkelseskommissjoner. For forholdet til Riksrevisjonen, se punkt 5.5.5 nedenfor.

2.7. Saker fra Riksrevisjonen

Dersom Riksrevisjonen avdekker saker som krever oppfølging under Bufdirs ansvarsområde, skal direktoratet så raskt som mulig orientere departementet. Sakene skal også omtales i årsrapporten. Bufdir skal informere departementet hvis Riksrevisjonen varsler at de vil møte direktoratet eller etaten. Dette kan skje ved oversendelse av varselet om revisjon eller på annen hensiktsmessig måte. Direktoratet skal følge opp med å oversende departementet all korrespondanse som oppstår som en følge av revisjonsbesøket. Bufdir skal følge opp eventuelle merknader fra Riksrevisjonen, og rette opp de forhold som ligger til grunn for merknadene. Departementet skal være orientert om oppfølgingen gjennom rapportering i tertial- og årsrapport. Dette gjelder også når direktoratet vurderer at Riksrevisjonens merknader er tilstrekkelig fulgt opp (saken lukket).

3. Barne- og familiedepartementets styring av Bufdir

Statsråden i BFD har det konstitusjonelle ansvaret for Bufdir på BFDs områder og statsrådene i KUD og KD har det konstitusjonelle ansvaret på de områdene som disse departementene har ansvar for på Bufdir sine områder. I tråd med Reglementet bygger departementets styringsansvar på prinsippene om mål- og resultatstyring og tar utgangspunkt i departementets overordnede kontrollansvar.

BFD har instruksjonsmyndighet overfor Bufdir. Instruksjon skal som hovedregel forhåndsvarsles og skje skriftlig.

Departementene setter mål og formulerer styringsparametere, mens direktoratet som hovedregel skal vurdere hvilke virkemidler som er best egnet for å oppnå direktoratets mål og gjennomføre sitt oppdrag på en selvstendig måte.

BFD er tilsettingsmyndighet for Bufdirs direktør. Departementet utarbeider lederlønnskontrakt i tråd med statens lederlønnssystem, og innkaller direktøren til lederlønnssamtale én gang i året. I samtalen vurderer departementet direktørens resultatoppnåelse, og det settes mål og resultatkrav for direktøren for det kommende år.

For øvrige stillinger i Bufdir er tilsettingsmyndigheten lagt til direktoratet.

3.1. Styringsdialog

Styringsdialogen med Bufdir skal vektlegge direktoratets resultater mot fastsatte mål, samt risiko for avvik og eventuelle risikoreducerende tiltak. Styringsdialogen skal være dokumentert og etatsstyringen skjer hovedsakelig gjennom tildelingsbrev, etatsstyringsmøter, etterfølgende oppfølging og rapportering.

Utover den ordinære styringen kan det formidles styringssignaler i andre fora. Departementet skal i ettertid formidle disse skriftlig, enten i tillegg til tildelingsbrev eller referat.

3.2. Tildelingsbrev og tillegg til tildelingsbrev

Stortingets behandling av Prop. 1 S for de tre departementene er det viktigste grunnlaget for tildelingsbrevet. I tildelingsbrevet formidles departementenes mål, styringsparametere, resultatkrav, oppdrag og krav til rapportering som følge av Stortingets vedtak og forutsetninger. Tildelingsbrevet inneholder bevilgninger til virksomheten, samt oversikt over virksomhetens administrative og økonomiske fullmakter i budsjettåret. Brevet inneholder en styringskalender hvor de viktigste elementene i styringsdialogen fremgår. Tildelingsbrevet utarbeides i nært samarbeid med Bufdir.

Nye eller endrede styringssignaler, samt eventuelle tilleggsbevilgninger i løpet av året utformes som tillegg til tildelingsbrev. Bufdir vil få tillegg til tildelingsbrev til uttalelse.

3.3. Etatsstyringsmøter

Etatsstyringsmøtene bygger på utsendte tildelingsbrev, andre oppdrag og Bufdirs rapportering på gjennomførte resultater og tjenesteproduksjon som direktoratet og etaten har ansvar for. I møtene skal direktoratet redegjøre for oppnådde resultater og eventuelle faglige og økonomiske utfordringer, avvik og andre saker som antas å være av interesse for departementet. Departementene vil i møtene vurdere og gi tilbakemelding på måloppnåelse og resultater, budsjettstatus og andre saker.

Det føres referat fra etatsstyringsmøtene, og disse referatene er å betrakte som styringsdokumenter.

3.4. Rapportering

Rapportering til departementene skal utarbeides i overensstemmelse med krav og frister i tildelingsbrevet og tilleggene til tildelingsbrev.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater. Årsrapporten skal gi en vurdering og analyse av måloppnåelse og utformes i henhold til kravene i Bestemmelsene punkt 2.3.3 og DFØs veiledningsnotat om årsrapport. Årsrapporten behandles i vårens etatsstyringsmøte med departementet. Årsrapporten skal ikke endres etter at den er sendt til departementet, med mindre det er særskilte forhold som gjør det nødvendig.

Annen fast rapportering skal i hovedsak omtale vesentlige avvik, varsle hvis det er risiko for avvik og informere om igangsatte og foreslåtte korrektive tiltak.

Buudir skal – uavhengig av andre rapporteringsfrister - varsle BFD raskt dersom det er risiko for eller faktisk skjer vesentlige avvik. Buudir skal også foreslå tiltak for å lukke avvikene.

BFD kan be om utfyllende og ekstraordinær rapportering og informasjon gjennom året.

4. Faglig dialog og samarbeid

4.1. Fagmøter

BFD og Buudir gjennomfører ved behov fagmøter for dialog og gjensidig informasjon. Buudir kan selv avtale fagmøter med hhv KUD, KD og JD på områder Buudir har ansvar for. Det skal ikke gis nye styringssignaler i fagmøter. Dersom det likevel er behov for å formidle styringssignaler, skal BFD formidle dette skriftlig i etterkant av møtet i et tillegg til tildelingsbrev. Dette gjelder også styringssignaler i fagmøter med KUD, KD og JD, da skal også BFD stå som kopimottaker.

4.2. Annen faglig kontakt

Departementene og direktoratet skal holde hverandre gjensidig orientert om relevante saker. Buudir skal bistå alle fire departementer ved svar på spørsmål fra Stortinget og ved enkeltsaker. Slike henvendelser skal alltid sendes direktoratet i den etablerte e-postkanalen for bestillinger.

4.3. Sektorovergripende arbeid

Buudir skal samarbeide med andre virksomheter og delta i tverrsektorielt samarbeid med andre aktører der dette er hensiktsmessig.

Buudir har en særlig viktig faglig rolle i kompetansestyrings- og pådriverfunksjon overfor kommuner på barnevernsområdet og området familie og oppvekst, samt på områdene vold og overgrep mot barn, barns og ungdoms' oppvekst og levekår, likestilling og ikke-diskriminering.

På disse områdene skal direktoratet ta en pådriverrolle for å samordne sektorens innsats for et helhetlig resultat.

5. Krav til den interne styringen av virksomheten

5.1. Direktørens myndighet og ansvar

- Direktøren har ansvaret for at Reglementet og Bestemmelsene til enhver tid følges.
- Direktøren har ansvar for etatens resultater og tjenesteproduksjon og har budsjett disponeringsmyndighet i henhold til tildelingsbrevet.
- Direktørens ansvar og andre krav framgår av lederlønnkontrakten som fastsettes årlig.
- Direktøren skal med utgangspunkt i etiske retningslinjer for statstjenesten kontinuerlig videreutvikle den etiske bevisstheten blant de ansatte.
- Direktøren skal basere ledelsen i virksomheten på gjeldende prinsipper for styring og ledelse i staten.
- Direktøren skal påse at utviklingen foregår i samsvar med de retningslinjer og styringssignaler som BFD gir, holde departementet orientert om større endringer i organiseringen av virksomheten og om vesentlige eller prinsipielle saker.
- Direktøren skal arbeide systematisk for at dokumenter, brev, nettsider og skjema er brukertilpasset og med klart språk.

5.2. Økonomiforvaltning

Buudir skal ha retningslinjer og rutineskrivelser for økonomiforvaltning. Disse skal konkretisere og utdype økonomiregelverkets krav, og sikre at Bufetats økonomiforvaltning er i tråd med Reglementet, Bestemmelsene og denne instruksen.

Buudir skal avgi rapport til det sentrale statsregnskapet med korrekte regnskapsbeløp i henhold til kontantprinsippet på riktig rapporteringsnivå for resultatregnskapet og balanseposter. Herunder må rapportene kontrolleres og avstemmes i tråd med de til enhver tid gjeldende retningslinjer.

5.3. Internkontroll

Buudir skal i den interne styringen ha etablert en velfungerende internkontroll, tilpasset risiko og vesentlighet. Risikovurderingene skal relateres til tildelte budsjettammer, mål og resultatkrav for hele virksomheten. Buudir skal rapportere umiddelbart til departementet dersom er risiko for eller avdekkes vesentlige svakheter, feil eller mangler i kritiske prosesser eller aktiviteter i virksomheten. Systemer, prosesser og rutiner for internkontroll må på forespørsel kunne fremlegges for departementet.

5.4. Internrevisjon

Buudir sin internrevisjon skal innrettes i samsvar med Finansdepartementets rundskriv om Internrevisjon i statlige virksomheter. Rapporter fra gjennomførte internrevisjonsoppdrag skal oversendes departementet, til bruk i departementets interne saksforberedelse av sin etatsstyring av Buudir, jf kap 3.4 tredje avsnitt¹. Internrevisjonens årsrapport sendes sammen med Buudirs årsrapport departementet til orientering.

¹ *Annen fast rapportering skal i hovedsak omtale vesentlige avvik, varsle hvis det er risiko for avvik og informere om igangsatte og foreslåtte korrektive tiltak.* Referansen tas med for å tydeliggjøre at rapporteringen skal benyttes i etatsstyringen.

5.5. Andre krav til direktoratet

5.5.1. Brukermedvirkning

Bufdir skal tilrettelegge for og ivareta brukerperspektivet, og legge systematisk til rette for brukermedvirkning i tjenesteutøvelsen og i fagrollen. Tjenestene skal best mulig samsvare med brukernes behov.

Barns rett til medvirkning skal ivaretas i Bufetats tjenester og barn skal alltid få god og tilpasset informasjon.

5.5.2. Digitalisering

Bufdir skal etterleve de til enhver tid gjeldende krav og føringer til digitalisering i offentlig sektor. BFD forventer at Bufdir bruker informasjons- og kommunikasjonsteknologi til å utvikle sammenhengende og brukervennlige digitale tjenester av høy kvalitet. Bufdir skal samarbeide med relevante aktører i utvikling av tjenestene.

5.5.3. Helse miljø og sikkerhet (HMS)

Bufdir skal legge til rette for at medarbeiderne i hele virksomheten har en trygg og sikker arbeidsplass. Bufdir skal jobbe aktivt for å forebygge sykefravær. Bufdir skal påse at det finnes tiltak for å forebygge, håndtere og følge opp hendelser i Bufetat, og direktoratet skal ha gode rutiner for å rapportere om hendelser med vold og trusler.

Bufdir må til enhver tid følge sentrale krav til gjeldende føringer til inkluderende arbeidsliv.

5.5.4. Aktivitets- og redegjørelsesplikten etter likestillings- og diskrimineringsloven

I rollen som myndighetsutøver og tjenesteyter skal Bufdir integrere likestillingsperspektiv i all sin virksomhet, være i forkant når det gjelder å identifisere likestillingsutfordringene i hele oppgaveporteføljen og iverksette korrigerende tiltak og tiltak for økt likestilling. Dette innebærer blant annet at Bufdir skal innhente kunnskap om likestillingssituasjonen på alleforvaltningsområder, og for alle diskrimineringsgrunnlag. Kunnskapen skal brukes i myndighetsutøvelsen og for å bedre kvaliteten i tjenestene. Bufdir skal vurdere resultatene arbeidet, og opplyse om forventninger og planer til videre arbeid med likestilling.

I rollen som arbeidsgiver skal Bufdir arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering i egen virksomhet, og rapportere om dette arbeidet, i tråd med pliktene slik de framgår av likestillings- og diskrimineringsloven.

6. Samfunnssikkerhet og beredskap

Bufdirs arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap skal være systematisk og godt forankret i organisasjonen. Bufdirs bidrag til samfunnssikkerhet på nasjonalt nivå er først og fremst av forebyggende karakter. Som virksomhet kan etaten rammes av uønskede hendelser. Det skal være en målsetning med beredskapsarbeidet i etaten å forebygge uønskede hendelser og redusere konsekvensene dersom slike hendelser skulle oppstå.

Bufdir skal ha oversikt over risiko- og sårbarhet med grunnlag i vurdering av tilsiktede- og utilsiktede hendelser som kan innebære fare for liv og helse for ansatte, og barn og ungdom som bor i tiltak, klienter ved familievernkontor, og som kan true driften av tjenestene.

Direktoratet skal ha et oppdatert planverk for å håndtere uønskede hendelser. Planene skal være basert på vurderingen av risiko- og sårbarhet og nasjonale trusselvurderinger. Planene skal oppdateres årlig og revideres hvert andre år. Siste versjon av planen skal oversendes departementet med årsrapporten.

Bufdir skal ha en oppdatert oversikt over kontaktpersoner som er tilgjengelige for departementet i en eventuell krisesituasjon, samt ha oversikt over hvilke institusjoner og personer som for øvrig skal kontaktes (varslingsliste).

Bufdir skal gjennomføre minst én beredskapsøvelse i året. Øvelsen skal evalueres og nødvendige tiltak skal følges opp. Evalueringsrapport og status for oppfølgingstiltak skal oversendes departementet i årsrapporten.

7. Digital sikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern

Arbeidet med digital sikkerhet, herunder ivaretagelse av informasjonssikkerhet og personvern, må sees i sammenheng med øvrig virksomhetsstyring og arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. Bufdir skal etterleve de til enhver tid gjeldende krav og føringer til digital sikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern.

Bufdir skal ha et styringssystem for informasjonssikkerhet som oppfylder kravene i eForvaltningsforskriften. Det skal gjennomføres risikovurdering av alle nye IKT-systemer i tråd med anbefalingene for styringssystem for informasjonssikkerhet i eForvaltningsforskriften.

Bufdir skal ha et styringssystem for forebyggende sikkerhet iht. lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven) og virksomhetsikkerhetsforskriften.

8. Budsjettfullmakter og andre fullmakter som delegeres

Nødvendig delegering av myndighet og fullmakter til direktoratet skjer i denne instruks og i de årlige tildelingsbrev fra departementet. Delegert myndighet skal alltid utøves i samsvar med gjeldende lover og regler, delegasjonsvedtaket, gitte retningslinjer og intensjoner for hvorledes fullmaktene brukes. Plikten til å følge generelle regler som gjelder statsforvaltningen, binder tilknyttede virksomheter på samme måte som reglene binder departementet.

9. Vedlegg: Oversikt over delegeringer

Vedtak om delegering av myndighet etter barnelova

FOR 2014-02-01-1636 (Forskrift om samvær med tilsyn etter barnelova)

Fastsatt av Barne- og likestillingsdepartementet 02.01.2014 med hjemmel i lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barnelova) § 43 a

"§ 7 første ledd

Barne-, ungdoms- og familieetaten ved regionkontoret har ansvar for å oppnemne tilsynsperson ved støtta samvær, i dei tilfella retten i pålegg har fastsett samvær etter barnelova § 43a første ledd, jf. § 43a tredje ledd andre punktum."

Vedtak om delegering av myndighet etter adopsjonsloven

FOR-2018-06-22-960

Hjemmel: Fastsatt av Barne- og familiedepartementet 22. juni 2018 med hjemmel i lov 16. juni 2017 nr. 48 om adopsjon (adopsjonsloven) § 3 og § 17.

Det vises til forskriften som har detaljerte bestemmelser om delegering til Bufdir og Bufetat.

Vedtak om delegering av myndighet etter ekteskapsloven og brudvigjingslova

FOR-2015-12-11-1667

Hjemmel: Fastsatt av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet 11. desember 2015 med hjemmel i lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap § 16 og § 18a og lov 30. juni 1955 nr. 20 om når norsk tenestemakt kan halda brudvigjing i utlandet og utenlandsk tenestemakt i Noreg § 11 og lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) kapittel VI.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet gjør følgende delegeringsbeslutning:

Departementets myndighet til å behandle klager på statsforvalterens vedtak etter lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap (ekteskapsloven) § 16 andre ledd og § 18a andre ledd og lov 30. juni 1955 nr. 20 om når norsk tenestemakt kan halda brudvigjing i utlandet og utenlandsk tenestemakt i Noreg (brudvigjingslova) § 11 tredje ledd, delegeres til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

Vedtak om delegering av myndighet etter ekteskapsloven og barneloven.

FOR 2006-12-18-1478.

Hjemmel: Forskriften er fastsatt av Barne- og likestillingsdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap § 26 og lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barnelova) § 51.

§ 3. Ansvar for meklingsapparatet – godkjenning av meklere

Barne-, ungdoms- og familieetaten har ansvaret for at det finnes et kvalifisert meklingsapparat. Meklingsapparatet skal dimensjoneres ut i fra dekningsbehovet etter ekteskapsloven § 26 og barneloven § 51, slik at meklingen er geografisk tilgjengelig, uten vesentlig ventetid og gir brukerne en viss valgmulighet med hensyn til mekler. Barne-, ungdoms- og familieetaten bestemmer nærmere etter § 4 hvem som kan være mekler og gir meklingsbevilling.

§ 4. Hvem som kan foreta mekling

Barne-, ungdoms- og familieetaten bestemmer innenfor rammen gitt i forskriften hvilken opplæring som anses påkrevet.

§ 7. Plikt til å møte til mekling

Der begge foreldre eller den som begjærer mekling bor i utlandet, kan Barne-, ungdoms- og familieetaten i særlige tilfeller gi unntak fra møteplikten.

§ 10. Klage

Dersom meklingsattest er nektet utstedt, kan hver av foreldrene klage til Barne-, ungdoms- og familieetaten som kan pålegge mekler å utstede meklingsattest.

§ 12. Reiseutgifter

Dersom sterke grunner taler for det, kan foreldrene få dekket deler av reiseutgiftene sine. Barne-, ungdoms- og familieetaten avgjør dette etter å ha rådført seg med mekleren.

Vedtak om delegering av myndighet etter ekteskapsloven

FOR-2004-09-30-1313

Hjemmel: Fastsatt av Barne- og familiedepartementet 30. september 2004 med hjemmel i lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap § 12 første ledd bokstav a og forskrift 27. september 2004 nr. 1296 om tildeling og tilbaketrekking av vigselsrett for seremonileder eller tilsvarende i livssynssamfunn § 2 og § 4.

Barne- og familiedepartementets myndighet etter lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap § 12 første ledd bokstav a og forskrift 27. september 2004 nr. 1296 om tildeling og tilbaketrekking av vigselsrett for seremonileder eller tilsvarende i livssynssamfunn § 2 og § 4 delegeres til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

Vedtak om delegering av myndighet etter ekteskapsloven

FOR-2002-04-01-1090

Hjemmel: Fastsatt av Barne- og familiedepartementet (nå Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet) 1. april 2002 med hjemmel i lov av 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap § 1, § 2, § 3, § 12 første ledd bokstav a, § 20, § 21 og § 22, jf. kgl.res. av 27. januar 1961 og lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) kapittel VI.

Fra og med 1. april 2002 gjør Barne- og familiedepartementet følgende delegeringsbeslutning:

Følgende oppgaver etter lov av 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap delegeres til Statens ungdoms- og adopsjonskontor:

- Klage over statsforvalterens vedtak om dispensasjon fra kravet om 18 års aldersgrense i ekteskapsloven § 1.

- Klage over statsforvalterens vedtak etter ekteskapsloven § 2, samtykke fra verge for umyndiggjorte.
- Ekteskapsloven § 3, klage på statsforvalterens nektelse av å gi tillatelse til å inngå ekteskap med tidligere adoptivfamilie.
- Klage over statsforvalterens vedtak etter ekteskapsloven § 20, § 21 og § 22, separasjon og skilsmisse. Også klage over separasjon og skilsmisse etter partnerskapsloven skal overføres.
- Klage over statsforvalterens vedtak om anerkjennelse av utenlandske separasjoner og skilsmisser.
- Ekteskapsloven § 12 første ledd bokstav a, godkjenne formen for vigsel for trossamfunn.

Vedtak om delegering av myndighet etter forvaltningsloven

FOR-2013-05-02-973

Hjemmel: Fastsatt av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet 2. mai 2013 med hjemmel i [lov 10. februar 1967](#) om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 13d, jf. [forskrift 15. desember 2006 nr. 1456](#) til forvaltningsloven ([forvaltningslovforskriften](#)) § 8.

Bufdir har delegert myndigheten til å fritta fra taushetsplikt i forbindelse med forskning etter § 13 d i henhold til følgende lover:

- Lov om barneverntjenester
- Lov om adopsjon
- Lov om familievernkontor
- Lov om ekteskap del I og III (de delene av loven som Barne- og familiedepartementet forvalter)
- Lov om registrert partnerskap (i kraft 1.8.1993, opphevet 1.1.2009)

Myndigheten til å fritta fra taushetsplikt etter fvl. § 13 d delegeres til direktoratet for så vidt gjelder opplysninger i saker innenfor Barne-, ungdoms og familiedirektoratets ansvarsområde.